

Ohjelmia laitoksille ja henkilökunnalle

Timo-Jussi Hämäläinen

Tietotekniikkaosasto

Tietotekniikkaosasto neuvottelee ohjelmistotoimittajien kanssa yliopistoa laajemmin kiinnostavien ohjelmien käyttöoikeuksista. Tarvittaessa ja rahoituksen salliessa tällaisia yliopistolisenssejä on hankittu, esimerkiksi Microsoftin, Corelin ja F-Securen joistakin tuotteista. On myös joitain melko yleisesti käytettyjä ohjelmistoja, kuten Adoben tuotteet, joista ei ole saatavissa yliopistolisenssejä.

Seuraavassa on tietoja yliopistolla yleisemmin käytettyjen ohjelmistojen hankinnoista laitoksille ja henkilökunnalle. Hintatiedot (sis. alv 22%) ovat 16.1.2006 mukaan, ja ne saattavat muuttua.

Kaikkia yliopistolisenssoituja ohjelmistoja koskevat muutamat yleiset säännöt:

- * Ohjelmia ei saa käyttää kaupallisiin tarkoituksiin.
- * Käyttöoikeus päättyy, kun henkilökuntaan kuuluvan palvelussuhde yliopistoon päättyy tai lisenssisopimuksen raukeaa. Asennetut ohjelmat on poistettava koneilta, mikäli sopimusta ei jatketa.
- * Asennukseen mahdollisesti tarvittavia lisenssikoodeja lähetetään sähköpostitse vain yliopiston sähköpostiosoitteisiin.
- * Asennetuista ohjelmista on pidettävä kirjaa.

Microsoft

Microsoftin kanssa yliopistolla on kaksi erillistä sopimusta: yliopistosopimus ja Select 6 -sopimus, jotka täydentävät toisiaan.

Yliopistosopimuksen turvin yksiköt ja vähintään 20 tuntia viikossa yliopistolle työskentelevät henkilöt voivat käyttää lisensoituja ohjelmia vapaasti yliopiston toimintaan kuuluviin tehtäviin. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2008 saakka. Jokaisen laitoksen on pidettävä vapaamuotoista kirjanpitoa yliopistosopimuksen puitteissa tehdyistä ohjelmistoasennuksista. Yksiköiden mahdollisesti tarvitsemat asennusmediat (CD-ROM) on ostettava Select-sopimuksen (ks. alempana) kautta. Henkilökunta saa mediat käyttöönsä työpaikaltaan siellä sovittavalla tavalla. Kotikoneiden osalta sopimus koskee vain yhtä laitetta henkilöä kohti.

Lisenssiin kuuluvat:

- * Windowsin 32-bittisen työasemaversioiden päivitys
- * Office Professional
- * Visio ja Visual Studio .NET Academic Edition
- * Core CAL (Windows Server, Exchange Server, SMS, SharePoint Portal Server)

Valikoimaan kuuluvat tuotteiden kaikki kieliversiot sekä vanhemmat ohjelmistoversiot, niin Windows- kuin Mac OS -alustoillekin. Sopimuskauden aikana ilmestyvät uudet versiot ovat myös käytettävissä. Tuotteet, joita ei ole mainittu yllä olevassa listassa, mm. MS Project ja FrontPage, eivät kuulu sopimuksen piiriin.

Windows-päivityslisenssin osalta loppukäyttäjän on huolehdittava siitä, että päivitettävässä työasemassa on jokin aiempi Microsoftin käyttöjärjestelmä. Näitä ovat: Windows 3.x, 95, 98, ME, NT Workstation, 2000 Pro tai XP Home.

Select-sopimuksen avulla yksiköt voivat ostaa asennusmedioita ja kaikkien yliopistosopimukseen kuulumattomien ohjelmien käyttöoikeuksia. Sopimus ei koske henkilökuntaa. Nykyinen sopimus on voimassa 30.4.2007 saakka, jolloin päättyvät myös sopimuksen voimassaoloaikana ostetut ylläpitolisenssit (*Software Assurance, SA*). SA-lisenssit voidaan kuitenkin uusia ostamalla jatkoylläpitoa samalla, kun itse sopimus uusitaan.

Select-sopimuksen turvin laitoksille ostetut varsinaiset lisenssit ovat voimassa ikuisesti riippumatta itse sopimuksen voimassaolosta.

Corel

Corelin kanssa on solmittu yliopistolisenssisopimus, joka on voimassa 31.12.2007 saakka. Sen perusteella kaikkiin yliopiston koneisiin ja henkilökunnan kotikoneisiin voidaan asentaa sopimukseen kuuluvat ohjelmat. Sopimus sallii kaikkien kieliversioiden ja vanhempien versioiden käytön.

Sopimukseen kuuluvat seuraavien ohjelmien (Windows- ja Mac OS -alustojen) uusimmat versiot:

- * Corel WordPerfect Office 12 Academic
- * CorelDRAW 12 Education Edition
- * Corel Procreate Painter IX
- * Corel PaintShop Pro X

Ohjelmien asennusmediat on toistaiseksi ostettava alan liikkeistä (esim. Officeline Finland). Asennuksessa tarvittavan koodin saa osoitteesta atk-myynti@helsinki.fi.

Lotus (IBM)

IBM:n Passport Advantage -sopimuksen turvin yliopiston yksiköt voivat ostaa tietotekniikkaosaston ohjelmistomyynnistä itselleen IBM:n ohjelmistotuotteita. Tuotteisiin ostetaan lisenssit ja ylläpito. Ylläpito on uusittava vuosittain niin kauan kuin ohjelmistoa käytetään.

Tilasto-ohjelmistoja

Yliopistolla on joidenkin tilasto-ohjelmistojen yliopistolisenssejä, ks. tarkemmin http://www.helsinki.fi/atk/myynti/tilasto_ohje.html tai <https://alma.helsinki.fi/doclink/23112>.

SAS for Windows, versiot 8.2 ja 9.1. Myös Linux-versio on saatavilla. Ohjelman asennusmedioita saa tilata ohjelmistomyynnistä 33 € hintaan. Asennuskoodi on voimassa vuoden kerrallaan (vanhenee 1.1.), jonka jälkeen on pyydettävä uusi koodi ohjelmistomyynnistä.

SPSS for Windows, versiot 7–14. Myös Mac OS -versio on saatavilla, joskin sen lisenssejä on tarjolla rajallisesti ja ne maksavat 563,91 € vuodelta. Ohjelman asennusmedioita voi tilata ohjelmistomyynnistä 12 € hintaan. Ohjelman asennuskoodi on voimassa vuoden kerrallaan (vanhenee 1.1., mutta toimii 1.2. saakka), jonka jälkeen on pyydettävä uusi koodi ohjelmistomyynnistä. SPSS:n Amos-lisäosan vuosimaksu on 61 €

SURVO MM -ohjelmisto, joka toimii Windows-ympäristöissä, on saatavissa verkosta.

S-PLUS-ohjelmiston lisenssi on voimassa 15.12.2005 saakka. Lisenssi kattaa Unix-, Linux- ja Windows-alustat, sekä useimmat lisäosat.

Ohjelmiston lisenssimaksu on jaettu käyttäjien (lääketieteellinen tiedekunta, bio- ja ympäristötieteiden laitos, tietotekniikkaosasto) kesken, ja käyttöoikeus on näillä maksavilla yksiköillä. Käyttöoikeus sallii myös kotikäytön maksavien yksiköiden henkilökunnalle.

Virustorjunta

Yliopistolla on lisenssit F-Securen Windows- ja Linux-ympäristöjen (työasemat ja palvelimet) ja Symantecin Mac OS -ympäristön (1200 kpl) virustorjuntaohjelmiin. F-Securen virustorjunnan lisenssi kattaa kaikkien yliopiston yksiköiden koneet sekä yliopistolaisilta yhden kotikoneen. Sen uusimmassa versiossa on mukana myös palomuuriohjelmisto ja vakoiluohjelmien (spyware) torjunta. Tietotekniikkaosasto tarjoaa yliopiston verkossa oleville työasemille keskitettyä ylläpitoa vain F-Securen AVSC-ohjelmiston osalta.

F-Securen lisenssi on voimassa 17.12.2007 saakka, Symantecin 31.12.2006 asti.

Työasemaversioita yliopistolaiset voivat hakea ohjelmistojakelusta, jossa on tarjolla uusimmat versiot tuotteista.

Paikkatieto-ohjelmistot

MapInfo-ohjelmiston yliopistolisenssi sisältää myös MapBasic- ja Vertical Mapper -ohjelmistot. Lisenssi on voimassa toistaiseksi ja kattaa käytön yliopistolla. Laitokset voivat ostaa asennusmedioita ohjelmistomyynnistä 20 €kappalehintaan. Henkilökunnan kotikäyttöoikeutta on pyydetävä aina erikseen AffectoGenimap oyj:stä, joka toimittaa ohjelmistot yliopistolle. Vertical Mapper -lisenssejä voidaan ostaa erikseen ohjelmistomyynnistä. Yhden lisenssin hinta on 280,55 €

Idrisin lisenssi sallii ohjelmiston opetus-, tutkimus- ja opiskelukäytön kaikissa Helsingin kaupungin alueella sijaitsevilla yliopiston yksiköissä. Kotikäyttö ei ole sallittua.

Adobe ja Macromedia

Yliopistolla on Macromedian (nykyään Adoben) DreamWeaver -ohjelmistoon 5000 kpl lisenssi, joka on voimassa 16.6.2006 saakka, jonka jälkeen sovelluksen käyttöä jatkavien on ostettava omat lisenssinsä alan liikkeistä. Lisenssi kattaa kaiken ei-kaupallisen käytön yliopistolla.

Myös henkilökunnan kotikäyttö on sallittu, kunhan se liittyy yliopiston toimintaan. Yksiköt voivat ostaa asennusmedioita tietotekniikkaosaston ohjelmistomyynnistä. Henkilökunta saa mediat käyttöönsä työpaikaltaan siellä sovittavalla tavalla.

Muista Adoben ohjelmistoista voivat laitokset ostaa tarpeellisen määrän lisenssejä ja asennusmedioita alan liikkeistä (esim. Officeline Finland). Tarjolla on kaikki Adoben valikoimaan kuuluvat kieli- ja järjestelmäversiot. Henkilökunnalle ei ole tarjolla erityisiä oppilaitoshinnoiteltuja lisenssejä, mutta mikäli henkilökuntaan kuuluvan työkoneessa on lisenssi, voi ohjelmistoa käyttää myös yhdessä kotikoneessa tai kannettavassa tietokoneessa. Myös ns. kelluvia lisenssejä on saatavilla.

Maple

Helsingin yliopistolla on Maple-ohjelmiston yliopistolisenssi. Ohjelmisto on tarkoitettu symbolisen matematiikan käyttöön. Tällä hetkellä uusin versio on 10, ja se on saatavissa Windows-, Mac OS X-, Linux- ja erilaisille Unix-alustoille.

Ohjelmiston lisenssimaksu on jaettu käyttäjien (matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta ja biotekniikan instituutti) kesken, ja käyttöoikeus on näillä yksiköillä. Muut Maplen käytöstä kiinnostuneet yksiköt voivat ottaa yhteyttä ohjelmistomyyntiin.

Oracle

Helsingin yliopisto on tehnyt campus-lisenssisopimuksen Oracle-ohjelmien käyttöoikeuksista ja palveluista. Lisenssi kattaa yliopiston yksiköt, henkilökunnan ja opiskelijat. Sen piiriin kuuluu Oracle Database Standard Edition ja Internet Application Server SE. Lisäksi sopimukseen kuuluu Oracle-ohjelmien rajoittamaton Internet-käyttö.

StarOffice ja OpenOffice

OpenOffice on maksuton toimisto-ohjelmistopaketti, joka on tarjolla useille eri alustoille (mm. Windows, MacOS X, Linux) ja kielille. Ohjelmisto toimii hyvin myös vanhemmissa mikrotietokoneissa.

StarOffice on OpenOfficen pohjalta tehty hiukan laajennettu maksullinen ohjelmisto, josta yliopistolla on lisenssi. Tällä hetkellä ohjelmajakelussa on saatavilla englannin- ja ruotsinkieliset versiot. Muiden kieliversioiden saatavuutta voi tiedustella osoitteesta *atk-myynti@helsinki.fi*.

Muita ohjelmistoja

Ohjelmistojakelusta löytyy lisäksi mm:

- * ChemSketch kemiallisten kaavioiden laatimiseen.
- * Paragon Hard Disk Manager mikrojen kiintolevyjen hallintaan.
- * PDF-Xchange -virtuaalikirjoitin Windows-alustoille. Se mahdollistaa PDF-tiedostojen luomisen kaikista Windows-ohjelmista.
- * Origin tieteellisten esitysten tekoon ja datan analysointiin.
- * RealPlayer verkkovideoiden seuraamiseen.
- * WinaXe, X-palvelin Windows-alustoille.

Uusi ohjelmistojakelu

Syksyyn 2006 mennessä on tarkoitus ottaa käyttöön uudistettu sähköinen ohjelmistojakelupalvelu. Palvelussa jokainen käyttäjä pääsee omalla käyttäjätunnuksellaan käsiksi kaikkiin ohjelmistojen asennuspaketteihin, -medioihin ja -koodeihin, joihin lisenssit suovat hänelle käyttöoikeuden. Saatavilla olevien asennusmedioiden määrää aiotaan myös kasvattaa.

Lisätietoja

Ohjelmistojen lisensseistä saa lisätietoja osoitteesta *atk-myynti@helsinki.fi*, mikäli edellä ei ole annettu muita yhteystietoja.

Ohjelmien hankinta laitoksille, <https://alma.helsinki.fi/doclink/6366>

Ohjelmien hankinta henkilökunnalle, <https://alma.helsinki.fi/doclink/7447>

Ohjelmistojakelu, <https://www.helsinki.fi/atk/ohjelmajakelu/>